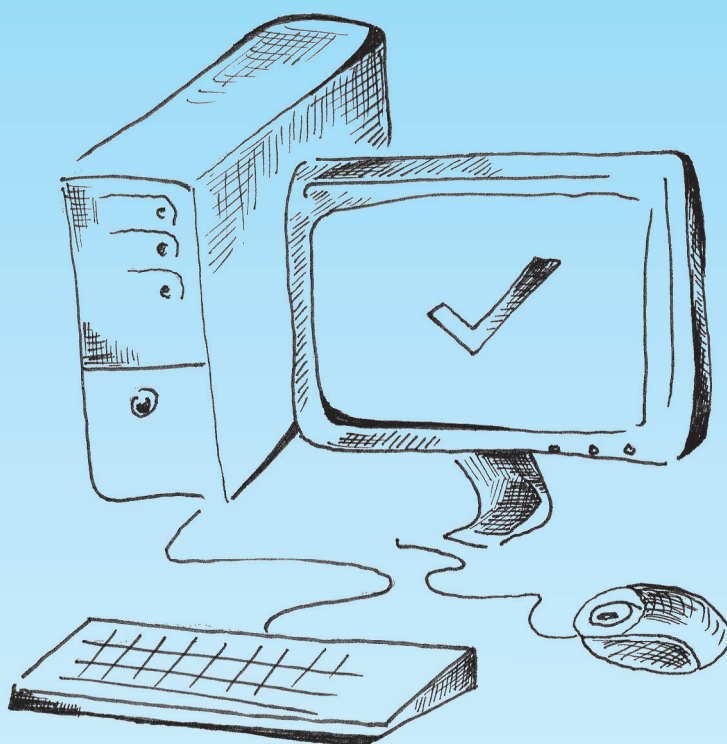

Zvonkohra Občianske združenie

Nadácia

Pracovná učebnica
metodický materiál pre učiteľov primárneho vzdelávania

Bezpečná počítačová gramotnosť

PaedDr. Eva Raffajová

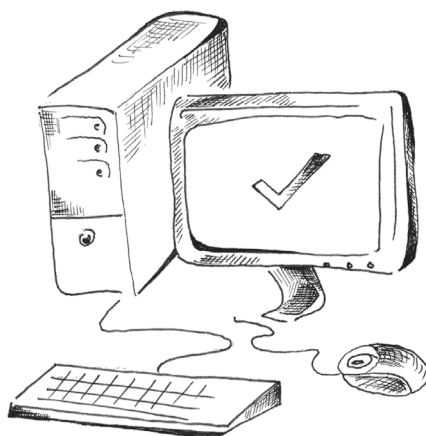
Kežmarok 2017

www.ozzvonkohra.blogspot.sk

**Pracovná učebnica -
metodický materiál pre učiteľov primárneho vzdelávania**

Bezpečná počítačová gramotnosť

PaedDr. Eva Raffajová

Občianske združenie Zvonkohra
www.ozzvonkohra.blogspot.sk

Tribun EU
2017

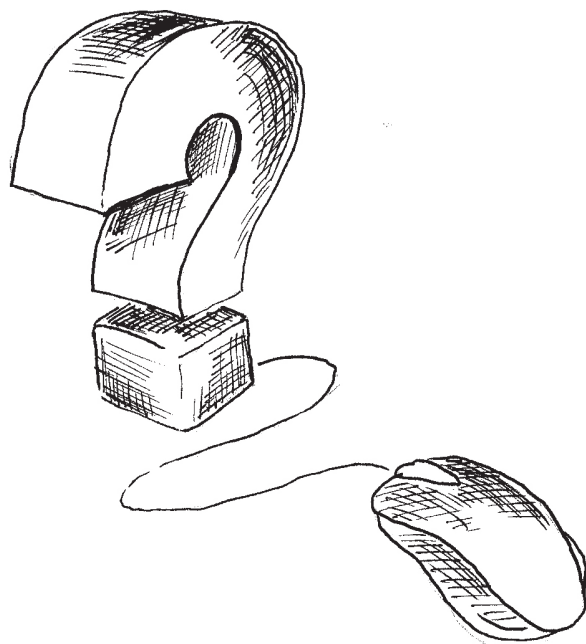
Obsah

- Úvodné slová
- Bezpečná počítačová gramotnosť
- O tejto publikácii
- Úlohy
- Niečo viac o programoch a webových stránkach projektov, ktoré môžeme bezpečne využiť
- Námety s využitím webových stránok
- Poďakovanie

O tejto publikácii

Cieľom našej práce je aplikovať teoretické poznatky v praxi. Analyzovať praktické námety vyučovacích hodín na zefektívnenie výchovno-vzdelávacieho procesu, ktoré by mali smerovať k zlepšeniu výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov v škole. Prehĺbiť profesijné kompetencie potrebné na výkon činnosti učiteľov v školách, na inováciu vyučovania s využitím digitálnych technológií. Zámerom práce je pomôcť učiteľom vytvoriť si predstavu o tom, akú podobu môžu mať úlohy rozvíjajúce bezpečnú počítačovú gramotnosť, ale aj „odštartovať“ ich vlastné aktivity tvoriť takéto úlohy, pretože vo väčšine prípadov ide ešte stále o náhodnú a neriadenú činnosť, a tá počítačovú gramotnosť naozaj nerozvíja. V práci uvádzame ukážky úloh k vybraným témam, ktorými rozvíjame procesy porozumenia obsahového a výkonového štandardu.

Viac informácií k téme bezpečného správania sa detí na internete a s technológiami nájdete v brožúre <http://www.detinanete.sk/ako-pomahame/uzitocne-rady> a na stránke projektu Deti na nete <http://www.detinanenete.sk/>.

Bezpečná počítačová gramotnosť

Úvodné slová

Oblasť informatiky sa neustále vyvíja a napreduje. Modernizujú a zlepšujú sa nielen technológie, ale aj ich použitie sa mení či už v bežnom živote, alebo na vyučovacom procese.

Zavedením predmetu informatická výchova môžu žiaci získať pevné základy algoritmického myslenia a taktiež aj schopnosti riešiť daný problém prostredníctvom informačných a komunikačných technológií. Samotný predmet je nápomocný pri učení ako efektívne využívať prostriedky informačných a komunikačných technológií, berúc do úvahy právne a etické zásady.

Na druhej strane aj samotný technologický pokrok tvorí nové požiadavky na učiteľov, ktorí sa musia neustále vzdelávať v tejto oblasti a musia s ním doslova držať krok.

Digitálna gramotnosť obsahuje prácu s hardvérom, softvérom a v konečnom dôsledku so všetkými informáciami. Zahŕňa aj komunikačné schopnosti. Prostredie školy by malo žiakom poskytnúť priestor, aby získali všetky tieto uvedené znalosti. Predmet informatická výchova by mal zabezpečiť rozvíjanie gramotnosti po informačnej aj digitálnej stránke. Z tohto dôvodu má v procese vzdelávania výnimočné miesto. Napomáha žiakom, aby rozvíjali svoje myslenie, analytické schopnosti a znalosti syntetizácie, zovšeobecňovania, a hľadania adekvátnych stratégií v prípade riešenia problémov, a ich overovania. Zámerom tohto predmetu je, aby sa žiaci oboznámili s počítačovým zariadením a jeho možnosťami a uplatnením v bežnom živote.

Aktivity na témy:

- Ochrana osobných údajov
- Kyberšikana
- Netolerancia
- Známosti na internet
- Nevyžiadaný obsah, internetové podvody
- Závislosť
- Zneužívanie
- Riziká počítačových hier
- Riziká informačných technológií
- Počítačový vírus

Bezpečná počítačová gramotnosť

Samotná informatika zastupuje významné miesto vo výchovno-vzdelávacom procese, keďže rovnako ako matematika napomáha rozvoju žiackeho myslenia a taktiež jeho analytických schopností. Samotný nástup informatizácie do vyučovania predstavoval zmenu vo výučbe.

Informatická výchova ponúka dnešným žiakom veľký potenciál pre učenie sa, rozvoj ich znalostí a zručností, objavovanie ich veľkých myšlienok a vyjadrovanie seba samých.

Digitálna gramotnosť je súhrn nasledovných zručností a znalostí:

1. zmysluplné využívanie rozličných IKT nástrojov pre svoje potreby a osobný rozvoj,
2. efektívny spôsob riešenia úloh a problémov v digitálnom prostredí,
3. vybrať si a ovládať adekvátnu digitálnu technológiu na získanie informácií, ich spracovanie, použitie, šírenie či vytvorenie,
4. kritické vyhodnocovanie a analýza znalostí, ktoré sú čerpané z digitálnych prameňov,
5. chápanie spoločenských dôsledkov, ktoré sa tvoria v digitálnom svete a kultúre.

Digitálna gramotnosť obsahuje prácu s hardvérom, softvérom a v konečnom dôsledku so všetkými informáciami. Zahŕňa aj komunikačné schopnosti. Prostredie školy by malo žiakom poskytnúť priestor, aby získali všetky tieto uvedené znalosti. Predmet informatická výchova by mal zabezpečiť rozvíjanie gramotnosti po informačnej aj digitálnej stránke. Z tohto dôvodu má v procese vzdelávania výnimočné miesto. Napomáha žiakom, aby rozvíjali svoje myslenie, analytické schopnosti a znalosti syntetizácie, zovšeobecňovania, a hľadania adekvátnych stratégií v prípade riešenia problémov, a ich overovania. Zámerom tohto predmetu je, aby sa žiaci oboznámili s počítačovým zariadením a jeho možnosťami, a uplatnením v bežnom živote.

Dnešná spoločnosť si už s kompetenciami čitateľskej gramotnosti čítať, písať, počítať nevystačí. K úspešnému začleneniu sa do spoločnosti potrebuje žiak vedieť skúmať, vyjadrovať sa a zdieľať.

Ako učitelia vychovávame žiakov pre ich budúce povolania, z ktorých mnohé ešte ani neexistujú. Budú sa v nich využívať technológie, ktoré dnes ešte nie sú známe. Žiaci by mali byť pripravení prispôbovať sa rýchlo sa meniacemu svetu, v ktorom sa budú musieť celoživotne vzdelávať. Každý učiteľ pracujúci s IKT by mal rozvíjať všetky úrovne svojej digitálnej gramotnosti a to úroveň používania, úroveň porozumenia i úroveň tvorivého uplatnenia informácií.

Cvičenia na hodinách informatickej výchovy, ktoré učiteľ ponúka žiakom by mali mať predovšetkým charakter aktivizujúcich a tvorivých úloh. Tvorivé riešenie problémov závisí do značnej miery na zhromaždení rozsiahlych skúseností.

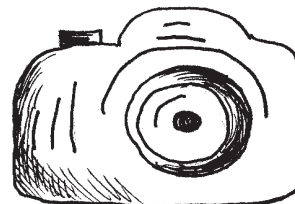
Je dôležité, aby sa žiaci naučili efektívne využívať počítač pri svojom vzdelávacom procese, ale aj pri svojich tvorivých aktivitách, projektových vyučovaniach a taktiež pri svojom sebavyjadrovaní, a v neposlednom rade pri riešení svojich skutočných životných problémov. Taktiež by si žiaci mali osvojovať svoje schopnosti v rámci získavania informácií pomocou internetu a informačných, a komunikačných technológií a spracovávať ich do textovej a grafickej podoby.

Neodmysliteľnou úlohou je naučiť žiakov, aby samostatne a systematizovane, a logicky mysleli, rozvíjali svoje tvorivé myšlienky, nápady a osvojovali si komunikačné schopnosti pomocou e-mailovej pošty. Práca s počítačovou myškou, tabletom a klávesnicou je dôležitá, aby sa žiakom zlepšila jemná motorika, koordinácia a priestorová orientácia. Počítač nie je chápaný iba ako zdroj zábavy, ale je to tiež prostriedok, prostredníctvom ktorého je možné uskutočniť svoje predstavy, nápady, plány a v neposlednom rade získať potrebné informácie či komunikovať s ľuďmi bez ohľadu na to, kde sa nachádzajú. Ako sme uviedli, netreba počítač považovať iba za nástroj pobavenia.

Úlohy

Téma:

- **Ochrana osobných údajov**
- **Ochrana a kontrola fotiek, ktoré zverejňujeme a hľadáme na internete**
- **Nezverejňovať svoje osobné údaje**
- **Opatrnosť pri internetových známostiach**

Úloha č. 1 Fotografie

Čo sa naučím:

- Na internete vyhľadávať obrázky, fotografie
- Ukladať ich , kopírovať do priečinka a upravovať vo vhodnom prostredí

Postup:

- Vyhľadaj na internete - webovej stránke školy - fotografiu svojej triedy
- Môžeš použiť aj iné fotografie, podľa pokynov učiteľa
- Otvor si fotografiu, daj kopírovať, ulož fotografiu do svojho priečinka na pracovnej ploche
- Nie všetky fotografie sa budú dať kopírovať- autorské právo, etika a právo na internete

Čo sa ma môže opýtať učiteľ:

- Ako sa volá tvoj priečinok na pracovnej ploche?
- Koľko fotografií si skopíroval do priečinka?
- Ako si postupoval pri uložení fotografie do priečinka?
- Čo je to autorské právo a etiketa na internete?
- Prečo máš byť pre zverejňovanie svojich fotografií na internete opatrný?
- Prečo nesmieš bez povolenia zverejňovať fotografie iných na internete?

Čo už vieš:

- Dokážeš skopírovať obrázok, fotografiu do priečinka
- Vyhľadáš fotografiu na webovej stránke
- Vieš, kde nájdeš svoj priečinok
- Vieš, čo znamená ochrana osobných údajov - autorské právo, etiketa

Témy do diskusie:

- Napíšte do vyhľadávača svoje meno, meno svojich rodičov a povedzte, čo všetko si o sebe, o rodičoch môžete prečítať
- Neposielame fotky a videá, ktoré môžu niekomu škodiť